

Розділ I ДИВНІ ПОСТОЯЛЬЦІ

Вона шукає пропащі дуді і зміцнює,
Просить ласки й осягає її,
Святіша від Вірсавії.

*Св. Епіфаній*³

Шалені пекучі вітри терзали Малопольщу влітку 1572 року. Вони були сильними настільки, що могли знести не лише подорожнього, який випадково опинився серед поля, але й вершника разом з конем. По таких вітрах завжди чекають бурі, зливи, яка б, удасталь налютувавшись, затихла, але її не було. Тільки дерева виривалися з корінням, і залишенні десь випадково багаття миттю розросталися велетенським полум'ям, охоплюючи вогнем усі найближчі околиці.

«Не на добро...», — скрущно хитали головою старці, насмілюючись хіба вистромити носа зі своїх осель. Час від часу знадворучувся глухий стукіт в стіну. Це вітер люто жбурляв у неї чимось, що підняв із землі подекуди за кілька стай² звідси. Шмат деревини, сідло, заступ, якесь нещасне козеня або навіть теля могли прилетіти будь-якої миті і звідки завгодно. Так тривало вже третій день.

¹ З книги А. Содомори «Латинські написи Львова».

² Стая (pol. staja) — старопольська міра довжини. Одна стая — 134 м.

І стільки ж часу у заїжджому дворі, що знаходився за два дні дороги до Krakова, не було нових постояльців. Були ті, що через вітри не могли їхати далі, але й перестали платити господарю за нічліг. Втім власник двору, попри збитки, усе ж мав і вигоду, оскільки задурно своїх гостей не годував, а ті, радше з нудьги, аніж з голоду, йли й пили багато.

Один із них, на ім'я Христоф, наказував приносити їжу й питво йому до кімнати, сам з'являючись серед цих своїх друзів по нещастю вкрай рідко. Хоча й невідомо було, чи він так само, як і решта, поспішав, а чи просто насолоджувався товариством пишногрудої чорнявки, котрій також знайшлося місце у його вузьких покоях. Загорнувшись у брудну діряву ковдру, вона солідно дрімала, підклавши долоні під праву щоку. За вікном люто свистіли вітри, яких, здавалось, було там тисячі, і кожен з них мав свій голос, мов у якомусь диявольському хорі, проте вони наче заколисували цю жінку. Жодної тривоги, жодного неспокою не було на її обличчі, а отже й у її снах.

Христоф, умостившись на стільцеві біля вікна, за яким сірів полудень, не зводив з неї очей, мовби намагаючись вивчити кожну деталь її обличчя, наполовину прикритого розпластаним волоссям, і дослідити поглядом клаптики оголеного тіла, що виднілися з-під ковдри. Хоч, можливо, він чекав пробудження цієї жінки, не бажаючи будити її сам.

Раптом, він зачув чиєсь притишенні голоси за дверима і незграбні кроки кількох пар ніг, що, вочевидь, намагалися ступати якомога тихіше. «Авжеж, — подумалось йому, — тим розсявам давно цікаво хто я, хто ця жінка, чим ми тут займаємося і чому не входимо на люди... Що ж, зараз будуть знати».

Чоловік звівся на ноги і нечутно підійшов до дверей. Хвилину почекавши, він різко повернув ключ у дверях і щосили смикнув їх на себе. За ними виявилось три здивовані мармизи, що належали

трьом захмелілим чоловікам, ззовні схожих на волоцюг через свій до краю занедбаний одяг.

Двоє з них, що надмірно спиралися перед цим на двері, не втримали рівновагу і провалилися в кімнату, впавши навкарачки, зробившись при цьому подібними на двійко сполоханих свиней.

— Вітаю, панове, — промовив Христоф, спостерігаючи, як ті згодом мусили з навкарачок стати на коліна, дивлячись на нього знизу вгору, як на ікону або ксьондза, що приготував їм причастя.

— Е-е-е-е... курва... е-е-е... — відповів хтось із них.

— Хотіли тільки запитати, чи не потребує пан чогось, — ехидно промовив той, що лишився на ногах. А потім покосившись убік ліжка, хтиво додав:

— І пані...

— Ідіть в дупу. Усі троє, — коротко відповів Христоф.

— Ги-ги, — засміявся нахаба, — бачить пан, що ми тут всі в одинаковому становищі. Нудно всім до смерті, а в пана он яка забавка...

Він знову зиркнув убік чорнявки, що вже прокинулась і дивилася на них широко відкритими зляканими очима.

— То ж чи не набавився бува пан? А якщо так, то може дасть побавитись і нам?

— Кому це вам?

Христоф потайки від них дістав з-за поясу невелику нагайку і заховав її за спину.

— Нам, — чоловік вказав на двох своїх товаришів, що вже стояли на ногах і так само глипали голодними очима на ліжко, — а також іншим добродіям, щоnidуть там унизу...

«Там унизу» — це була невелика смердюча зала, що правила за шинок. Кімната Христофа знаходилась на горищі.

— І нехай пан не турбується. Ми панську любку не скривимо... — спраглий любошів волоцюга змінив тон і вже тепер по-справжньому вирішив домовитись, — і можемо навіть панові заплатити відкупні.

— Відкупні? — раптом з цікавістю перепитав Христоф.

— Авеже, авже, — закивали головами всі троє прибулих.

— Скільки?

— Е-е-е... — зачухав потилицею промовець, — десять грошів...

— Здуріли, панове? — хмикнув постоялець, — знали б ви які божественні перса ховаються за тим дрантям, яким вона зараз укрита.

— Двадцять...

— Живіт у неї плаский, а стегна пишні. Таких, зізнатися, я ще не бачив...

— П'ятдесят, чорт забирай! — випалив чоловік.

— А чи відомо вам, який гарячий і хтивий рай поміж тих стегон? Яка це палка коханка, що не соромиться жодних любошів?.. — провадив далі Христоф, — ні? То будьте певні, що так і є! А ви пропонуєте мені п'ятдесят грошей відкупних? Флорин, трясіця вашій матері! Флорин і не менше!..

— Та звідки ж нам знати? — облизавши губи, сказав торгівець, — треба хоч глянути... Глянути, що там, під тим дрантям.

— То дивіться, — Христоф вказав рукою на сполотняву від страху жінку, що міцно притискала до себе ковдру.

— І подивлюсь, — прохрипів чоловік, — і подивлюсь... Ану, покажи, кралечко, чи так воно все насправді, як оповів твій коханок...

Він підійшов до ліжка і вже простягнув до неї свої руки, коли ж Христоф рвучко змахнув нагайкою і щосили вперівшив того по спині.